

Ympäristöministeriö

LAUSUNTO

kirjaamo.ym@gov.fi

2.4.2026

Dnro 149/2026

Lausuntopyyntö 9.2.2026, VN/7272/2024.

LUONNOS HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI KÄYTÖSTÄ POISTETUN MAATUULIVOIMALAN PURKAMISESTA JA PURKUVAKUUESTA SEKÄ LAIKSI RAKENTAMISLAIN MUUTTAMISESTA

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi käytöstä poistetun maatuulivoimalan purkamisesta ja purkuvakuudesta sekä laiksi rakentamislain muuttamisesta.

Uuden lain mukaan tuulivoimalan omistaja olisi velvollinen purkamaan käytöstä poistetun maatuulivoimalan ja palauttamaan alueen alkuperäiseen tilaan. Purkamisen kustannusten kattamiseksi rakentamishankkeeseen ryhtyvällä olisi velvollisuus antaa kunnan rakennusvalvontaviranomaisen hyväksi vakuus purkamistoimien varmistamiseksi. Jos voimala sijaitsee vuokramaalla ja omistaja laiminlyö velvoitteen, kunta vastaisi purkamisesta, mikäli vakuus ei riitä kattamaan kustannuksia. Rakentamislakia täydennettäisiin lisäämällä siihen säännökset maatuulivoimalan purkamisluvasta.

Tällä hetkellä tuulivoimaloiden rakentamisesta ja purkamisesta ei ole voimassa kattavaa erityislainsäädäntöä, vaan purkamiseen liittyvät oikeudelliset kysymykset ratkaistaan sopimusten sekä yleisen rakentamista, jätehuoltoa ja ympäristönsuojelua koskevan lainsäädännön perusteella.

Tarkemmat huomiot hallituksen esityksestä

Paliskuntain yhdistys pitää ehdottoman tarpeellisena, että tuulivoimaloiden purkamisesta ja purkuvakuudesta säädetään erityislainsäädännöllä, joka yhdenmukaistaa käytäntöjä. Poronhoitoalueella on tällä hetkellä noin 80 tuulivoimahanketta eri suunnitteluvaiheissa ja tuotannossa on noin parisen kymmentä tuulivoima-alueita. Mittava energiantuotannon rakentaminen vähentää, pirstaloi ja heikentää porojen laidunalueita, joihin vaikuttavat myös monet muut maankäyttömuodot ja infrastruktuuri. Poronhoidon näkökulmasta on tärkeää huolehtia alueiden ennallistamisesta, jotta rakennetut tuulivoima-alueet palautuisivat mahdollisimman luonnontilaiseksi käytön jälkeen.

On hyvä tavoite, että tuulivoimatoiminnan päättyessä voimalat puretaan ja purkamisesta aiheutuvat vaikutukset ympäristöön, luonnon monimuotoisuuteen ja maisemaan pidetään hyväksyttävällä tasolla. Paliskuntain yhdistys esittää, että poronhoitoalueella tulee lisäksi pyrkiä siihen, että alueet ennallistetaan poronhoidon käyttöön. Purkamislupamenettelyn yhteydessä asianosaista paliskuntaa tai paliskuntia on kuultava purkutöiden ja ennallistamisen suunnittelun yhteydessä. Purkaminen on senkaltainen toimenpide, joka muuttaa ympäristöä merkittävästi. Tuulivoimaloiden YVA- ja kaavamenettelyn yhteydessä kuullaan paliskuntaa, joten se on välttämätöntä myös purkamislupamenettelyn yhteydessä.

Yleisesti ottaen on tavoiteltavampaa uusiokäyttää materiaaleja ja pyrkiä kiertotalouteen. Tuulivoimaloiden rakentaminen lisää luonnonvarojen ylikulutusta, jolla on monia haitallisia vaikutuksia niin poronhoitoalueella kuin muuallakin maailmassa.

Paliskuntain yhdistys kiinnittää huomiota siihen, että purkaminen koskee vain voimalakohtaisia rakenteita. Alueiden ennallistamisen säätelyn pilkkominen tällä tavoin on poronhoidon näkökulmasta ongelmallista. Alueella on voimalakohtaisten rakenteiden lisäksi tiestöä, sähkölinjoja, kaapeleita, maa-ainesten ottoalueita ja muuta tuulivoima-alueeseen liittyvää infrastruktuuria, joka pirstoo poron elinympäristöä ja poronhoidon toimintaympäristöä.

Purkuvakuuden asettamiseen ja arvioimiseen tulee olla kunnilla yhtenäiset käytännöt ja riittävä osaaminen vakuuden riittävyyden arviointiin.

Paliskuntain yhdistys katsoo, että poronhoitoalueella tavoitteena tulee olla voimaloiden ja niihin liittyvän infran purkaminen ja alueen ennallistaminen. Purkamisen suunnittelussa ja toteutuksessa on kuultava asianosaista paliskuntaa.

PALISKUNTAIN YHDISTYS

Hanna Nurmi
toiminnanjohtaja

Lausunnon valmistelijat, lisätiedot:

Sanna Hast ja Vilma Sanaksenaho, etunimi.sukunimi@paliskunnat.fi